

HÅNTERING AV URINVEISINFEKSJONER (UVI) HOS ELDERE

Mistenker du en UVI?

JA

Har pasienten et av symptomene som kan indikere en UVI?
(Se bakside for beskrivelse av symptomer)

NEI

UVI ikke sannsynlig

Aktiv monitorering
Ustix ikke nødvendig

JA

Muligens en UVI
KONFERER MED LEGE

- Ta en ustix dersom pasient ikke har kateter
- Informer legen om ev. tilstedeværelse av kateter

UVI-

Aktiv monitorering

UVI+

Send dyrkningsprøve og start antibiotika

Vurder følgende årsaker:

1. Dehydrering: drikkeliste?
2. Bivirkninger av medisiner
3. Virale infeksjoner: gastroenteritt/forkjølelse/influensa?
4. Søvnproblemer
5. Smerte
6. Angst eller depresjon
7. Opstipasjon?

Aktiv monitorering:

1. Spør jevnlig om pasientens symptomer
2. Jevnlig oppfølging med:
 - Temperatur
 - Blodtrykk/respirasjon
 - O2-metning/pust
3. Registrer væskeinntak

Vedvarende symptomer?
Utvikling av nye symptomer?

Revurder muligheten for UVI
Konferer med lege dersom nødvendig

Lommekortet kan brukes som beslutningsstøtte, men erstatter ikke egen vurdering. Ved tvil bør det konfereres med lege.

SYMPTOMER SOM KAN INDIKERE EN UVI

Pasienter uten kateter: observer urinveisrelaterte symptomer, generelle infeksjonssymptomer og andre viktige symptomer
Pasienter med kateter: observer generelle infeksjonssymptomer

Urinveisrelaterte symptomer:

1. Smertefull og vanskelig vannlatning
2. Hyppig vannlatning
3. Nyoppstått urininkontinens
4. Økt vannlatningstrang/urge
5. Synlig puss fra urinrøret

Generelle infeksjonssymptomer:

1. Feber
2. Frostrier
3. Delirium

Andre viktige symptomer:

1. Smerte/ømhøet i flanke(ne)
2. Suprapubisk smerte

USPESIFIKKE SYMPTOMER

Symptomer som ikke (alene) indikerer en UVI

Urin

1. Endret farge/lukt av urin
2. Grumsete urin
3. Makroskopisk hematuri (synlig blod i urinen)

Urogenitale

1. Skrotal smerte
2. Prostatasmerte
3. Urinretensjon
4. Nokturi (nattlig vannlatning)
5. Redusert urinproduksjon

Andre

1. Generelt ubehag
2. Slapphet (ny/forverret)
3. Generell svakhet (ny/forverret)
4. Svimmelhet (ny/forverret)
5. Synkope (besvimelse)
6. Svekket funksjon (ADL)
7. Redusert mobilitet

Gastrointestinale

1. Redusert væskeinntak
2. Redusert matinntak
3. Kvalme (med eller uten oppkast)
4. Diaré

Mentale

1. «Annerledes enn man pleier»/«Ikke seg selv»
2. Agitasjon/aggresjon (ny/forverret)
3. Endret mental status (ikke delirium)

Lommekortet er basert på retningslinjer fra Verenso, den nederlandske foreningen for geriatri, og er i overensstemmelse med Nasjonal faglig retningslinje for antibiotikabruk i primærhelsetjenesten. Det er utviklet som del av forskningsprosjektet ImpresU, og er utprøvd i flere europeiske land: Hartman EAR, Groen WG, Heltveit-Olsen SR et al Multifaceted antibiotic stewardship intervention [...]. BMJ Open. 2021 Oct 7;11(10):e052552.

Oversettelse ved Antibiotikasenteret for primærmedisin. Kontakt: post@antibiotikasenteret.no

Justert versjon 27.09.2022: "Send dyrkningsprøve" er tilføyd av Smittevernssykepleiere for kommunehelsetjenesten i Nord-Norge

